

Asr Suresi Bağlamında Amaç Edinmek

-hakikat her şeyden üstündür-

Asr suresi, insanın dünyasında bir anlam ve amaç bulunması gerektiğini bildirir. Zaman, hızla insanın avucundan kayıp gitmektedir. İnsanın onuru, ömrünü sadece basit zevklerin peşinde geçirmesine izin veremez. Bu nedenle insan, bir an önce hayatını anlamlı kılacak bir amaç edinmelidir.

O hâlde önce iman ederek yaşamına bir anlam ve değer katmalı, ardından değer verdiği şeyleri korumanın yollarını arayıp bulmalıdır. Buna da sâlih amel denir. Böylece zamanın kendisini bir yok oluşa doğru değil, sürekli var olacağı gerçek yurduna taşıdığını fark edecektir.

Zamana karşı yarışan insanın yapabileceği en önemli etkinlik, surede iman ve sâlih amel vurgusunun hemen ardından açıklanır. Bu da hakikati ayakta tutma çabasıdır. Nitekim bir toplum kendi içinde hakkı tavsiyeleştirse asla yenilmez. Herhangi bir konuda geri kalmaz. Kardeşinin doğru işler yapmasını kendisi için bir görev addedip birbirlerine hakikati hatırlatan, bireylerin bileğini kimse bükemez.

Asr suresi, insanın iman edip sürekli, kalıcı ve yararlı eylemler peşinde koşmadığı, gerçeği hayatına hâkim kılmak uğrunda yeterince emek harcamadığı sürece, sahip olduğunu sandığı bütün şeylere rağmen büyük bir kayıp içinde debelendiğini bildirmek üzere indirilmiştir.

Bu anlamda Asr suresinin manası şöyle verilmelidir:

“Düşün zamanın hızla akıp gidişini ve onun karşısında insanın (sürekli olarak) kaybettiğini! Ancak iman eden, sâlih amel işleyen ve birbirlerine hakkı ve sabrı tavsiye edenler bunun dışındadır.”

Dünya edebiyatının meşhur örneklerinden birinde Alice, harikalar diyarından çıkışı ararken bir yol ayırımına gelir. Yolun kenarında tavşanı görür ve konuşmaya başlarlar:

Alice: Hangi yoldan gitmeliyim?

Tavşan: Bu, nereye varmak istediğine bağlı!

Alice: Aslında buraya geldiğimden beri kafam çok karışık. Nereye varmak istediğimi bilmiyorum.

Tavşan: O zaman hangi yoldan gittiğinin önemi yok !.. der.

Nereye varacağını bilmeyen ya da önemsenmeyen insanlar elinde bu dünya her geçen gün yok oluşa doğru biraz daha ilerlemektedir. İnsanın mesleği, ailesi ve yaşadığı toplum gibi sahip olduğu bütün değerler, onun hakikat yürüyüşü ile anlam ve değer kazanır. Öyleyse insan vaktinin en azından bir kısmını dünyanın daha güzel bir yer olmasına ayırmalı buna nasıl katkı sağlayacağını düşünmelidir. Zira bireysel başarıları çürüten yegâne etki, kişinin çevresinde var olan açlık ve güvenlik sorunlarına seyirci kalmasıdır. Nihayet bir amaç edinmediği sürece kişinin hangi yoldan gittiği de pek önemli değildir.